

LA/Janne Pulkkinen

11.8.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain 8 luvun 5 a §:n ja 12 luvun 6 §:n sekä Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 7 §:n muuttamisesta VN/410/2021

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Eläketurvakeskukselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain 8 luvun 5 a §:n ja 12 luvun 6 §:n sekä Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 7 §:n muuttamisesta.

Sairausvakuutuslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin säännökset kuntoutustarpeen, jäljellä olevan työkyvyn ja työssä jatkamisen mahdollisuuksien arviointia koskevista ajankohdista pitkittyneellä sairauspäivärahakaudella.

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ammatillisen kuntoutuksen sisältöä koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että palveluvalikoimaa joustavoitetaan.

Eläketurvakeskuksen kanta

Eläketurvakeskus kannattaa ehdotettuja muutoksia.

Sairauspäivärahan tarkistuspisteet (150 ja 230)

Sairausvakuutuslain 5 a §:n säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi lisäämällä siihen kuntoutuskomitean ehdotuksessa tarkoitetut 150 ja 230 sairauspäivärahopäivän ajankohdat, joita ennen jäljellä oleva työkyky ja työssä jatkamisen mahdollisuudet on viimeistään selvitettävä.

Eläketurvakeskus pitää kannatettavana uusien sairauspäivärahan tarkistuspisteiden lisäämistä sairauspäivärahakauden loppupäähän. Jäljellä olevan työkyvyn selvittäminen ja kuntoutukseen ohjautumisen tehostuminen työkyvyttömyyden pitkittyessä tukevat työntekijän mahdollisuuksia palata työhön, mikä voi osaltaan vähentää myös työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä sairauspäivärahakauden päättymisen jälkeen.

Kelan ja työeläkelaitosten yhteistyö kuntoutusasioissa

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi yhteistyötä koskeva säännös, jonka mukaan ammatillisessa kuntoutuksessa tehtäisiin yhteistyötä kuntoutujen kannalta tarpeellisten toimijoiden kanssa (esim. terveydenhuolto, sosiaali-toimi, työeläkelaitokset jne.).

LA/Janne Pulkkinen

11.8.2021

Kelan ja työeläkelaitosten yhteistyössä kuntoutustarpeen selvittelyssä ja kuntoutuksen suunnittelussa tarvitaan tietoja kuntoutujan aiemmasta kuntoutuksesta ja kuntoutus selvittelyistä. Kelan ja työeläkelaitosten yhteistyöstä kuntoutusasioissa on sovittu menettely, joka on kuvattu Kelan ja Eläketurvakeskuksen ohjeistuksessa.

Nykyinen Kelan ja työeläkejärjestelmän yhteistyö kuntoutuksen suunnittelussa edellyttää asiakkaalta pyydettävää suostumusta, jos kyse on sellaisten tietojen vaihdosta, jotka eivät ole laissa säädettyjä välttämättömiä tietoja viireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi. Ammatillisen kuntoutuksen toteuttajan löytäminen, Kelan ja työeläkejärjestelmän kuntoutuspalveluiden yhteensovittaminen ja kuntoutuksen suunnittelu tapahtuvat usein sairauspäivärahakaudella, jolloin työeläke-etuutta koskeva hakemus ei vielä ole tullut viireille. Myös työeläkeasian käsittelyn aikana kuntoutuksen suunnittelussa ja myöhemmin kuntoutuksen toteuttamisessa tarvitaan usein kuntoutujan suostumus. Suostumusmenettely hidastaa kuntoutustarpeen selvittelyä ja asian käsittelyä eikä ehdotettu säännös poista suostumuksen tarvetta.

Vuoden 2017 kuntoutuskomitea ehdotti, että Kela lähettäisi 90, 150 ja 230 sairauspäivärahopäivän täyttymisajankohdasta tiedon työeläkelaitokselle ja tarpeelliset dokumentit kuntoutustarpeen arviointia varten (komitean ehdotus 20). Komitea teki ehdotuksia myös Kelan ja työeläkelaitosten ammatillisen kuntoutuksen järjestämisvastuiden välisestä rajanvedosta sekä yhteistyömenettelyistä (komitean ehdotukset 41 ja 42). Komitean työn aikana ei tehty tarkempaa arviota yhteistyöhön liittyvistä sääntelystä EU:n tietosuojasetuksen näkökulmasta.

Eläketurvakeskus pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa selvitetään tietosuojakysymykset ja mahdollisuudet Kelan ja työeläkejärjestelmän työnjakoa ja yhteistyötä koskevaan sääntelyyn tietosuojasetuksen vaatimukset huomioiden.

Eläketurvakeskus